



ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL

Központi Hivatal

Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási főosztály

Iktatószám: 5227869 513

Ügyintéző: dr. Honyek Péter

Telefonszám: 428-53-08

Ügyiratszám: 5227285614

Tárgy: túlzott mértékben igénybe vett szabadság miatt visszafizetendő munkabér

Kovács Dénes úr részére,

FORINT-Soft Pénzügyi Tanácsadó és Szoftverfejlesztő Kft.

Baja

Roosevelt tér 1.

6500

Tisztelt Uram!

A hivatalunknak címzett levelében ismertetett problémával kapcsolatos jelzését köszönettel vettem. A beadványában feltett kérdéseire a következő tájékoztatást adom:

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 136. § (2) bekezdése szerint „*Ha a munkavállaló a munkaviszonya megszűnéséig több szabadságot vett igénybe annál, mint ami a munkáltatónál töltött időre megilletné, a különbözetre kifizetett munkabért köteles visszafizetni. Nem követelhető vissza a túlfizetés, ha a munkaviszony a munkavállaló nyugdíjazása vagy halála, illetve a munkáltató jogutód nélküli megszűnése miatt szűnt meg, vagy a munkavállalót sorkatonai, illetve polgári szolgálatra hívták be.*”

Az Ön jelzése szerint a fenti szabályt a bérszámfejtők bevett gyakorlata szerint úgy alkalmazzák, hogy a munkaviszonyban töltött időre járó bruttó bérből levonnak annyi napra eső bruttó bért, ahány nap szabadsággal többet vett igénybe a magánszemély, mint amennyi a részére járt. Ez a gyakorlat az adó- és járulékalapot képező jövedelem jelentős mértékű csökkenését eredményezi.

Megítélésem szerint, tekintettel az Mt. 151. § (1) bekezdésére, a magánszemély által a túlvett szabadság idejére járó távolléti díj visszafizetése a jogalap nélkül kifizetett munkabér visszakövetelésének minősül. Az Mt. 162. § (2) bekezdése pedig ehhez kapcsolódóan a következők szerint rendelkezik: „*A jogalap nélkül kifizetett munkabért az általános elévülési időn belül lehet visszakövetelni, ha a munkavállalónak a kifizetés alaptalanságát fel kellett ismernie vagy azt maga idézte elő.*”

Hozzáteszem, hogy a munkajogi szabályok alkalmazásában – így az Mt. kérdéses 136. § (2) bekezdésével összefüggésben is – a kialakult bírói gyakorlat szerint munkabér alatt a közterhekkkel nem csökkentett, bruttó munkabért kell érteni.

A magánszemély tehát a jogalap nélkül kifizetett munkabér egészét köteles visszafizetni a munkáltató részére. A jogalap nélkül kifizetett összeggel összefüggésben a személyi jövedelemadóról szóló, többször módosított 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: szja-törvény) 1. § (7) bekezdése a következőkről rendelkezik: „*Az érvénytelen szerződés alapján, vagy egyébként jogalap nélkül megszerzett bevétel után megfizetett adó*

(adóelőleg) az eredeti állapot helyreállítását követően, az önellenőrzésre irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával igényelhető vissza. Ha az eredeti állapot helyreállítása már az adókötelezettség teljesítési határidejének lejárta előtt megtörtént, akkor az említett bevétellel összefüggésben adókötelezettség nem keletkezik.”

Ha tehát a magánszemély a jogalap nélkül megszerzett bevételt visszafizeti, akkor azzal összefüggésben nem keletkezik adófizetési kötelezettsége, azaz – hivatkozással az szja-törvény 7. § (1) bekezdés c) pontjára is – adózási szempontból úgy kell tekinteni a jogalap nélkül megszerzett és visszafizetett munkabért, mint ha azt a magánszemély meg sem szerezte volna. Értelemszerűen a személyi jövedelemadó előlegének alapját nem képező összeg járulékalapot képező jövedelemnek sem tekinthető. Ugyanakkor az szja-törvény ismertetett szabályának második mondata értelemszerűen a magánszemély éves adóbevallási kötelezettségére vonatkozik, és nem a kifizető havi adó- és járulékbevallására. Az e bevallásokban – a magánszemély által a visszafizetésre tekintettel bevételnek nem minősülő összegekkel kapcsolatban – szereplő, értelemszerűen hibás adatokat helyesbíteni kell.

Megítélésem szerint tehát a fentiekben ismertetett szabálynak a következő eljárás felel meg. Tételezzük fel, hogy a magánszemély januárban túlvész szabadságot, és a munkaviszonya február 15-én megszűnik. A magánszemélynek vissza kell fizetnie a januárban túlvett szabadságra tekintettel kifizetett munkabért. Adózási szempontból tehát úgy kell tekinteni, mint ha a magánszemély januárban szerzett volna kisebb összegű jövedelmet. Azaz a példa szerinti esetben a januári bevallás önellenőrzése válik szükségessé. Így a túlvett szabadságra tekintettel visszafizetendő összeggel nem a február hónapra vonatkozó bevallásban szereplő adóköteles jövedelmet kell csökkenteni, még abban az esetben sem, ha a munkáltató a magánszemély kötelezettségét a február hónapra járó munkabérből levonja


Tekintettel pedig arra, hogy az önellenőrzés következtében a túlvett szabadságra tekintettel a magánszemélytől levont közterhek a kifizetőnél jelentkeznek túlfizetésként, így véleményem szerint a magánszemélytől a nettó munkabér igényelhető vissza.

Megjegyzem ugyanakkor, hogy a jogalkalmazók bevett gyakorlata lényegesen egyszerűbb a fentiekben ismertetett, jogszerű eljáráshoz képest, és ez a bevett gyakorlat sem a magánszemély, sem a költségvetés oldalán nem eredményez érdeksérelmet abban az esetben, ha a magánszemély utolsó havi jövedelme a levonást követően is eléri a minimálbér összegét.

Az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában rögzítettekkel összhangban tájékoztatom, hogy a válaszlevélben részletezettek szakmai véleménynek minősülnek, kötelező jogi erővel nem bírnak.

Kérem a tájékoztatásom szíves elfogadását. A válaszadás elhúzódásáért, melyet részben a Nemzetgazdasági Minisztériummal történő szóbeli egyeztetés eredményezett, szíves elnézését kérem.

Budapest, 2010. október " 13 "

Tisztelettel:

 Dr. Horváth Ilona
 főosztályvezető

Erről értesülnek:
 1. Címzett
 2. Központi irattár